

Nr 490.

Av herr **Jonsson** i Skedsbygd m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 194, med förslag till lag om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet.

I proposition nr 194 till riksdagen med förslag till lag om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet, vilken avser att ersätta 1945 års lag i samma syfte, har Kungl. Maj:t i enlighet med utredningsmannens förslag föreslagit vissa förändringar.

De viktigaste av dessa förändringar innefattas i bestämmelsen att tillståndsgivningen föreslås överflyttad från Kungl. Maj:t till de föreslagna nya lantbruksnämnderna. Denna förändring medför givetvis att ett mera smidigt förfaringssätt beträffande tillståndsgivningen är att förvänta, enär personlig kontakt med dessa lättare och snabbare kan åstadkommas, men förutsätter givetvis bestämda direktiv, gällande hela landet, varigenom så vitt möjligt enhetliga grunder komma att tillämpas, varjämte enligt förslaget från sökande av tillstånd befrias jämväl syskon eller syskonbarn. Härigenom möjliggöres att utan sökande av tillstånd dessa kunna genom förvärv bevara en släktgård i släktens ägo.

Från sökande av tillstånd befrias enligt förslaget även s. k. sambruksföreningar, vilkas bildande möjliggjorts genom av riksdagen i år antagen lag. Oss synas emellertid starka skäl tala för att även dessa föreningars jordförvärv underkastas prövning, inte minst ur den synpunkten att genom sambruksföreningar böra bildas ur driftsynpunkt lämpliga enheter. Man får heller icke bortse från möjligheten att sambruksföreningar kunna bildas såsom rent camouflage i syfte att åtkomma jordbruks- eller skogsfastigheter.

I likhet med en del remissinstanser ifrågasätta vi huruvida bibehållandet av landsfiskalerna såsom intygsgivare är den bästa lösningen. Redan de ofta ganska stora landsfiskalsdistrikten medföra onödiga besvär när det gäller att anskaffa deras underskrift, och vi anse att denna intygsgivning borde kunna överlåtas på någon kommunal förtroendeman eller lantbruksnämndens ordsombud. Dessa personer äro i regel lättare att anträffa för den sökande samt besitta dessutom i regel större personkänedom än en kanske ny landsfiskal i distriktet.

I likhet med det långt övervägande antalet remissmyndigheter anse vi att lagen under nu rådande förhållanden med inflatorisk utveckling bör förlängas att gälla ett antal år framåt. Lagens betydelse har säkerligen varit störst när det gällt att förhindra att egendomar med relativt stor skogs-

marks- och skogstillgång blivit penningplaceringsobjekt och således medverkat till att dessa fastigheter kunnat behållas av den jordbrukande befolkningen, under det att egendomar med långt övervägande jordbruk inte utgöra samma lockelse för spekulationsaffärer, utan mera förvärvas i avsikt att där driva jordbruk. Man skulle rent av kunna ifrågasätta huruvida rena jordbruksgårdar skulle behöva inbegripas under lagen.

Departementschefen föreslår lagens giltighetstid till 5 år från den 30 juni 1948. Erfarenheterna från de något över två år den nuvarande lagen varit i kraft visa att redan efter denna korta tid avsevärda lagändringar nu föreslås. Uteslutet är icke att efter en relativ kort tidsperiod, då kanske helt och hållet förändrade förhållanden inträffat på penningmarknadens område, nya erfarenheter kunna ha vunnits, som motivera omfattande ändringar i lagen. Oss synas därför starka skäl tala för att lagen bestämmes gälla kortare tid, exempelvis 3 år från den 30 juni 1948.

Med stöd av vad vi ovan anført få vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 194 måtte beakta de här framförda synpunkterna.

Stockholm den 6 april 1948.

Per Persson,
Norrby.

E. Pettersson,
Ersbacken.

Arvid Jonsson
i Skedsbygd.

Ivar Johansson
i Mysinge.
